

De platkopkat

De platkopkat is een katachtige uit **Zuidoost-Azië**. Er zijn nog maar weinig platkopkatten en het is dus een zeer bedreigde kattensoort.

De platkopkat heeft een bijzondere lichaamsbouw. Het is een kleine kat, met een lange snuit en een **plat voorhoofd**, vandaar de naam platkopkat.

Hij is veel te vinden rondom het water en heeft tussen de tenen een soort **zwemvlieshuid**. Zijn lichaam is dus helemaal aangepast op een leven in en rondom het water.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de platkopkat te houden?	3
Wat voor soort dier is de platkopkat?	3
Verschillende soorten platkopkatten?	4
Basisinformatie over de platkopkat	5
Hoe ziet de platkopkat eruit?	6
Waar leeft de platkopkat?	7
Hoe leeft de platkopkat?	8
Waarom gaat het steeds minder goed met de platkopkat?	10
Waarom zou het erg zijn als de platkopkat uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de platkopkat te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Hoe werkt Stichting SPOTS?	14
Leuke weetjes	15
Links	16

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de platkopkat te houden?

Omdat de platkopkat zo'n mooi dier is en omdat er steeds minder platkopkatten op de wereld zijn. Het is heel belangrijk dat er mensen zijn die de platkopkatten en andere dieren willen beschermen. Daarom moeten mensen weten dat de platkopkat een supermooi en bijzonder dier is. Als jij dat tegen je klasgenoten vertelt, worden zij misschien wel net zo enthousiast als jij!

Verderop kun je lezen wat je nog meer kunt doen om de platkopkat te helpen.

Wat voor soort dier is de platkopkat?

De platkopkat behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en ook de platkopkat. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar).

De platkopkat heeft ook een wetenschappelijke naam. Deze naam is vaak in het **Latijn**. De wetenschappelijke naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De wetenschappelijke naam van de Platkopkat is ***Prionailurus planiceps***.

Verschillende soorten platkopkatten?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Deze is voor de platkopkat ***Prionailurus planiceps***. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan. Dit is bij de platkopkat echter niet het geval.

Er zijn kattensoorten die in verschillende gebieden voorkomen, en die gebieden **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Ze leven dus in **andere omstandigheden**. Vaak zien die katten er in verschillende gebieden iets **anders** uit. Het zijn dan verschillende **ondersoorten**. Er is echter te weinig onderzoek gedaan naar de platkopkat zodat we nog niet weten of er verschillende ondersoorten bestaan.

De platkopkat behoort tot het geslacht *Prionailurus*. Ook de roestkat, luipaardkat (Bengaalse kat) en vissende kat behoren tot dit geslacht.

De platkopkat heeft de meeste overeenkomsten met de vissende kat.

Platkopkat

Roestkat

Luipaardkat (Bengaalse kat)

Vissende kat

Basisinformatie over de platkopkat

Stam: Chordata (gewervelden)
Klasse: Mammalia (zoogdieren)
Orde: Carnivora (vleeseters)
Familie: Felidae (katachtigen)
Geslacht: *Prionailurus*
Soort: *planiceps*
Lichaamslengte: Ongeveer 45 - 52 centimeter
Staartlengte: Ongeveer 13 - 17 centimeter
Gewicht: Ongeveer 1,5 - 2,2 kilogram
Mannetjes zijn meestal iets groter en zwaarder dan de vrouwtjes.

Levensverwachting: Het is onbekend hoe oud ze in het wild worden. Een platkopkat in gevangenschap is 14 jaar geworden.

Hoe ziet de platkopkat eruit?

De platkopkat is een kleine slanke kattensoort met een aparte lichaamsbouw. De kat is goed aangepast aan een leven bij het water.

Vacht

De vacht is dik, lang en zacht. Op de kop is de vachtkleur roodbruin. Het lichaam is donkerbruin; de haren zijn aan de uiteinden wit, waardoor de vacht een zilverachtige uitstraling heeft. De snuit, kin en wangen zijn wit. Onder de ogen zit ook een witte streep.

Staart

De platkopkat heeft een korte dikbehaarde staart. De onderkant van de staart is licht van kleur.

Kop

De platkopkat heeft een bijzondere kop. De snuit is relatief lang, en zijn voorhoofd is plat. Hij heeft kleine ronde oren aan de zijkant van de kop die wijd uit elkaar staan.

Poten

De platkopkat heeft tussen de tenen een soort zwemvlieshuid (zie het voorbeeldplaatje hiernaast van een vissende kat). Dit is handig bij het bewegen door modder of water. De platkopkat kan zijn nagels niet helemaal intrekken. De poten zijn kort en de voetzolen lang en smal.

Met zijn **snorharen** kan de platkopkat ook in het donker de weg vinden. Zijn snorharen kun je vergelijken met voelsprietten.

De **tanden en kiezen** van de platkopkat zijn in verhouding langer en scherper dan bij andere katten. Ook staan ze iets naar achteren gericht.

Met deze aanpassingen kan de platkopkat makkelijker glibberige prooien, zoals vissen en kikkers, vangen.

Waar leeft de platkopkat?

De platkopkat komt voor op het continent **Azië**. Hij komt voor op Sumatra, Borneo en op het Maleisisch schiereiland, tot in het zuiden van Thailand. Hij is echter mogelijk uitgestorven in Thailand.

In het plaatje kun je aan de gele kleur zien waar platkopkatten voorkomen.

De platkopkat komt vooral voor in **waterrijke gebieden**, moeras- en mangrovegebieden, laaglandbossen, meren, stromen en turfmoerasbossen. We weten nog niet zo veel van deze kat. Onderzoekers hebben hem nog niet zo vaak in het wild gezien. De keren dat ze de platkopkat gezien hebben, was in laaggelegen gebieden (lager dan 100 meter boven zeeniveau) en in de buurt van water.

Wist je dat...

Al sinds begin 2010 maar liefst 70% van het leefgebied niet meer geschikt is voor de platkopkat om in te leven? Dit komt met name door het kappen van bossen. Op die plekken worden veel palmlandages gebouwd.

Hoe leeft de platkopkat?

We **weten nog maar heel weinig** van het gedrag van de platkopkat. De informatie die we hebben komt vooral van dieren in gevangenschap, en via cameravallen (zie pagina 15). Meer onderzoek is dus nodig om meer te weten te komen over deze bijzondere kat!

De platkopkat is waarschijnlijk 's nachts en in de schemering actief. Platkopkatten leven, voor zover bekend, meestal alleen. Dit wordt ook wel **solitair** genoemd.

De meeste kattensoorten, en ook de platkopkat, hebben een eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Om aan te geven waar de kat zijn of haar territorium heeft, sproeit hij met **urine** en laat zijn **ontlasting** achter. Zo kan elke soortgenoot zien en ruiken dat hier al iemand woont. De platkopkat laat net als andere katten urinesporen achter, maar doet dit op een andere manier dan andere katten: hij loopt gehurkt voorover en laat een spoor achter op de grond. De meeste katten sproeien op bijvoorbeeld bomen.

Zoals je al eerder kon lezen leeft de platkopkat vooral rondom het **water**. Met zijn kleine lichaam en korte poten met zwemvliezen is hij goed aangepast om hier te leven. De dieren staan erom bekend om grote rivieren te kunnen oversteken, zoals ook de vissende kat doet. Bij bedreiging lijkt het erop dat deze kat eerder het water kiest om zich veilig te voelen dan toevlucht te zoeken tot bomen.

Voortplanting

Over het voortplantingsgedrag van de platkopkat is **niet veel bekend**. De weinige informatie die erover is, omvat een jong kitten dat in januari in het wild werd gevonden. Het had vrijwel dezelfde kleur als de volwassen dieren, maar was iets grijzer. Het ontwikkelde de kleur van een volwassen kat op de leeftijd van één jaar. De draagtijd is ongeveer 56 dagen en er worden één tot vier kittens geboren.

De jongen van kleine kattensoorten, en dus ook de platkopkat, worden ook wel **kittens** genoemd. Bij grote kattensoorten, zoals de leeuw, worden de jongen welpen genoemd.

Kittens zijn bij de geboorte nog helemaal **blind**. Na een paar dagen gaan de ogen open. Meestal leert de moeder de kittens jagen. Kittens **spelen** ook vaak met elkaar. Zo oefenen ze alle vaardigheden die ze nodig hebben om later te kunnen overleven.

Een filmpje van een moeder met kitten, is te zien via deze link,
https://www.youtube.com/watch?v=sDVTvrsvYJO&list=PL7wnVHuSwxBV-Zp3NpIrkZdIKxj_X_mOS&index=10

De jacht en de prooien van de platkopkat

De platkopkat is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij vlees en vis eet. De dieren waarop de platkopkat jaagt, worden **prooien** genoemd.

De platkopkat **jaagt** meestal in de nacht en schemering. Hij eet vooral **vis**. Hij eet ook kikkers en schaaldieren zoals garnalen. De platkopkat jaagt echter ook op kleine knaagdieren, vogels en insecten alhoewel dit niet zijn meest geliefde prooi is.

De platkopkat vindt het dus geen probleem om in het water te jagen, ze gaan zelfs helemaal kopje onder om hun prooi te pakken! Als hij zijn prooi gevangen heeft, neemt hij die mee, weg van het water. Zo kan de prooi niet meer ontsnappen.

Wist je dat...

Er meer kattensoorten van water houden? Denk maar aan de tijger, de poema, de jaguar, de ocelot en de vissende kat.

Waarom gaat het steeds minder goed met de platkopkat?

Voor de meeste kattensoorten geldt dat er vroeger meer katten waren dan nu. Dit geldt ook voor de platkopkat... Het aantal volwassen platkopkatten wordt geschat op 2.500, en dit aantal daalt nog steeds. Een paar redenen waarom het niet zo goed gaat met de platkopkat:

- **Verlies van leefgebied** - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, meer plantages en boerderijen, en zo blijft er steeds **minder ruimte** voor de natuur. In Azië worden grote delen van het bos gekapt om meer ruimte te hebben voor plantages om bijvoorbeeld palmolie en soja op te verbouwen. Zo blijft er dus ook minder leefruimte over voor de marmerkat. De gebieden waarin de platkopkat leeft, raken ook steeds meer **versnipperd**. Wat eerst een groot aaneengesloten gebied was, zijn nu allemaal kleine losse stukjes. Dit betekent dat de platkopkat moeilijker naar andere gebieden kan trekken, en moeilijker soortgenoten kan vinden.
- **Vervuiling** - Steeds meer van het leefgebied is vervuild, door olie, chemische stoffen en zware metalen bijvoorbeeld. Deze stoffen komen in het water en zo ook in de prooien van de platkopkat. Die kan hier ziek van worden.
- **Overbevissing** - In veel gebieden in de wereld, en ook in Azië, wordt veel gevist. Er wordt momenteel zoveel gevist, dat er steeds minder vis in het water zit. Zo blijft er dus ook minder vis over voor die dieren die vis eten, zoals de platkopkat.
- **Jacht** - Omdat de platkopkat zeldzaam en moeilijk te vinden is, wordt er niet heel veel op gejaagd. Ook is de jacht verboden. Maar soms gebeurt het toch. Mensen jagen op de kat voor de mooie **vacht** of omdat ze hem als huisdier willen houden. Ook zijn sommige mensen bang dat de platkopkat kun kippen opeet, en maken hem daarom dood.

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Hierop is te zien hoe het met bepaalde diersoorten gaat. Dat wordt bepaald door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de International Union for Conservation of Nature. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur.

De platkopkat staat ook op deze lijst, en heeft de status '**bedreigd**'. Omdat de aantallen dalen, kan het zijn dat de status '**ernstig bedreigd**' snel volgt. De status 'ernstig bedreigd' betekent dat er een kans is dat de platkopkat snel uitsterft als we niets doen.

Waarom zou het erg zijn als de platkopkat uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed.

En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

© Cede Prudente Getty Images via Canvas

Wat kun jij doen om de platkopkat te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de platkopkat te **helpen**. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de platkopkat geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de platkopkat.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **platkopkat-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van platkopkatten zien.
- Laat **filmpjes** van platkopkatten zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die je in je e-mail hebt ontvangen.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor de platkopkat** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van de platkopkat** steunen. Het geld kan je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de platkopkat. In de mail die we gestuurd hebben, zit ook een A4 'organiseer een kattendag'. Hierin staan leuke acties die jij en je klasgenoten kunnen uitvoeren om de platkopkat te helpen.

Op deze site vind je ook meer informatie:

WWW

<https://stichtingspots.nl/kids-corner/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS probeert daarom ook voorlichting te geven over dit onderwerp. **Knuffelfarms** noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp.

www

Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen: <https://knuffelfarms.nl/>

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- 🐾 SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- 🐾 Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- 🐾 Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

Op deze site vind je meer informatie:

<https://stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- 🐾 Er maar vier kattensoorten zijn die hun nagels niet (helemaal) kunnen intrekken? Dat zijn de platkopkat, het jachtluipaard (cheetah), de vissende kat en de Iriomotokat.
- 🐾 Sinds begin 2010 al meer dan 70% van het ooit geschikte leefgebied van de platkopkat niet meer leefbaar is voor de kat?
- 🐾 De platkopkat in 1985 uitgestorven was verklaard? Gelukkig bleek dit toch niet zo te zijn!
- 🐾 De platkopkat gelukkig wel beschermd is in de meeste landen waar hij voorkomt?
- 🐾 De platkopkat zijn prooien wel eens wast, net zoals een wasbeer?

Op dit plaatje zie je een platkopkat. De foto is genomen met een **camera val** in Atjeh, Indonesië. Onderzoekers plaatsen deze camera's op een plek waarvan ze denken dat een bepaald dier daar voorkomt. Als een dier dan langs de camera loopt wordt er een foto genomen. Zo kunnen onderzoekers een heleboel gegevens verzamelen, zoals welke dieren er voorkomen, hoeveel en waar ze vooral voorkomen. Eigenlijk is het enige dat we weten van de platkopkat, door opnames genomen met deze cameravallen. Het bewijst hoe belangrijk die zijn maar ook, hoeveel we nog niet weten!

Alle Links

WWW

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- 🐾 <https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/roestkat/>
- 🐾 <https://www.catsg.org/living-species-flatheadedcat>

Op YouTube zijn **filmpjes** te vinden van de platkopkat zoals deze:

https://www.youtube.com/watch?v=sDVTvrsvYJ0&list=PL7wnVHuSwxBV-Zp3NpIrKZdIKxj_X_mOS&index=10

en

<https://www.youtube.com/watch?v=biTJdLK82hM>

Stichting SPOTS
LP van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
<https://stichtingspots.nl/>
<https://knuffelfarms.nl/>

Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

